

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA
Lietuvos darbo rinkos
mokymo tarnybos
direktoriaus

2003 m. ... 02. mėn. ... 01. d.
sąskaita Nr. V.(6) - 29

KROVINIŲ KABINĖTOJO MOKYMO PROGRAMA

Programos kodas: 260058206

Suteikiama profesinė kvalifikacija: krovinų kabinėtojas

Mokymosi trukmė: 2 savaitės

Bazinis išsilavinimas: pagrindinis ir darbo rinkos profesiniame mokyme įgyta kvalifikacija

PROGRAMA SUDERINTA

VILNIAUS PREKYBOS
PRAMONĖS IR AMATŲ

2003 m. ... RŪMAI mėn.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų ekspertų komisijos išvados:

*Programa atitinka darbo rinkos profesinio mokymo
programų ciklo reikalavimus. Programą galima mokytis
krovinų kabinėtojas*

Direktoriaus pavaduotojas

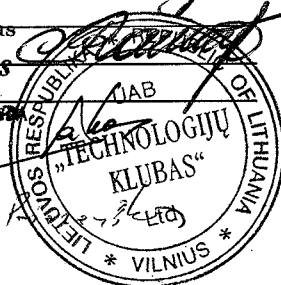
Vytautas Rosinas

TECHNIKOS PREZIJūros TARNYBA

Ekspertas

Alfonsas Jakaitis

direktorius Alfonsas Jakaitis

PROGRAMĄ RENGĖ: Kęstutis Grašys, vyr. profesijos mokytojas, VšĮ Vilniaus
Jeruzalės DRMC

TURINYS

Pusl.

1. Programos paskirtis, šaltiniai, bendrasis apibūdinimas.....	4
2. Profesinės veiklos sritys, kompetencijos, mokymo tikslai	5
3. Mokymo planas.....	7
4. Reikalavimai mokymo bazei.....	8
5. Reikalavimai personalui.....	9
6. Dalykų programos:	
6.1. Įvadas.....	10
6.2. Kėlimo įrenginiai. Saugus keliamųjų kranų naudojimas.....	13
6.3. Krovinių kėlimo įranga.....	15
6.4. Darbų vykdymas kėlimo įrenginiais.....	16
6.5. Darbuotojų sauga ir sveikata.....	18
6.6. Praktinis mokymas.....	20
7. Baigiamojo vertinimo organizavimas.....	21

PROGRAMOS PASKIRTIS, ŠALTINIAI, BENDRASIS APIBŪDINIMAS

1. Programos paskirtis – rengti krovinių kabinėtojus, darbininkus, galinčius naudoti kėlimo kranus kroviniams kelti, gebančius savarankiškai kabinti, prižiūrėti krovinių pernešimą kranais, tinkamai perduoti signalus kranininkams, atlikti saugius krovos darbus, mokėti vertinti rizikos veiksnius kranų darbo zonoje.

Krovinių kabinėtojo mokymo programa skirta asmenims, kurių darbų pobūdis susijęs su keliamųjų kranų naudojimu.

2. programos šaltiniai:

a) norminiai aktai, dokumentai, taisyklės; šaltiniai, kuriais vadovautasi rengiant programą.

b) R. Laužacko, „Mokymo turinio projektavimo standartai ir programos profesiniame mokyme“, K.2000.

c) R. Laužackas, V. Dienys, „Profesijos mokytojų strateginių kompetencijų nustatymo ir jų kvalifikacijos tobulinimo modulių rengimo metodika“, V. 2004.

3. Bendras programos apibūdinimas

3.1 Kranai naudojami statybose, įmonėse, uostuose, geležinkelyje ir daugelyje kitų šalies ūkio sektorių. Darbo rinkoje yra didelis poreikis darbuotojų, galinčių ir mokančių aptarnauti keliamuosius kranus. Krovinių kabinimo darbus vykdo daugelio statybinių profesijų specialistai: mūrininkai, betonuotojai, montuotojai, stogdengiai, santechnikai, gerbūvio darbininkai ir kita.

Šiuos darbus atlieka ir logistikos srities dirbantieji: transporto įmonės, muitinės, oro uostų, laivybos sričių dirbantieji. Daug darbų vykdoma ir metalų, medienos apdirbimo įmonėse. Galima tvirtinti, kad sunku rasti didesnę įmonę, kurioje nebūtų naudojamas kėlimo įrenginys ir nebūtų atliekami kabinimo darbai.

Darbas su kranais priskiriamas pavojingų darbų kategorijai, todėl šiuos darbus gali dirbti tik pasirengę darbininkai. Dėl nesugebėjimo tinkamai atlikti šiuos darbus įvyksta daug avarių ir nelaimingų atsitikimų

3.2 Įgyjamos kompetencijos:

- Gebėti vertinti kranų saugumą
- Parinkti ir įvertinti krovinio kabinimo įtaisus
- Vykdyti krovos darbus
- Saugiai dirbti

3.3 Bazinis išsilavinimas, reikalingas mokytis – pagrindinio bendrojo lavinimo programa (pageidautina darbininko kvalifikacija)

3.4. Mokymo trukmė ir programos apimtis:

- ✓ Mokymo trukmė - 1,5 savaitės (64 val.)
- ✓ Teorinis mokymas – 40 val.
- ✓ Praktinis mokymas – 24 val.

Asmenims, sėkmingai išlaikiusiems baigiamąjį egzaminą, egzaminų komisijos sprendimu suteikiama teisė dirbti krovinių kabinėtoju ir išduodamas nustatytos formos (kodas 1114) pažymėjimas ir atestacijos pažymėjimas.

Baigę šią mokymo programą, gali dirbti visose įmonėse, kuriose atliekami krovinių kėlimo kranais darbai

**PROFESIJOS VEIKLOS SRITYS, KOMPETENCIJOS, MOKYMO TIKSLAI,
DALYKAI**

VEIKLOS SRITIS – saugus krovinių kabinimas		
Kompetencijos	Mokymo tikslai	Mokymo dalykai
1. Pažinti profesijos aplinką bei vertinti savo galimybes	1.1. Žinoti apie mokymosi tvarką ir mokymo programą 1.2. Žinoti darbo su kranais organizavimo pagrindus 1.3. Įvertinti žinias ir patirtį šioje srityje	Įvadas
2. Suvokti krovinių kėlimo kranais veiklos principus. Gebėti įvertinti kranų saugumą	2.1. Sužinoti apie keliamuosius kranus 2.2. Sužinoti apie kranų saugos prietaisus ir įtaisus 2.3. Žinoti kranų pastatymo sąlygas, saugos reikalavimus 2.4. Žinoti darbo su kranais organizavimo pagrindus	Kėlimo įrenginiai Saugus keliamųjų kranų naudojimas Saugus darbų atlikimas kėlimo įrenginiais Praktinis mokymas
3. Parinkti ir įvertinti krovinio kabinimo įtaisus	3.1. Sužinoti apie naudojamus krovinių kabinimo įtaisus, jų konstrukciją 3.2. Išmokti parinkti krovinio kabinimo įrangą 3.3. Sužinoti svarbiausius kabinimo būdus 3.4. Išmokti vertinti kabinimo įtaisų būklę	Krovinių kėlimo įranga Saugus darbų atlikimas kėlimo įrenginiais Praktinis mokymas
4. Atlikti krovos darbus	4.1. Išmokti signalizuoti 4.2. Išmokti nustatyti krovinio svorį, jo kabinimo įpatumus 4.3. Išmokti kabinti įvairių rūšių krovinius 4.4. Žinoti krovinių sandėliavimo reikalavimus 4.5. Išmokti dirbti atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose 4.6. Sužinoti kaip atliekami	Krovinių kėlimo įranga Saugus darbų atlikimas kėlimo įrenginiais Praktinis mokymas

	krovos darbai 4.7. susipažinti su darbais atliekamais statybos aikštelėje	
5. Saugiai dirbti	5.1. Žinoti profesinės saugos ir sveikatos reikalavimus, mokėti juos taikyti savo veikloje 5.2. Žinoti saugos taisyklių reikalavimus vykdomiems darbams 5.3. Išmokti saugių darbo būdų 5.4. Žinoti gaisrinės saugos ir elektroaugos reikalavimus, mokėti juos taikyti savo veikloje 5.5 Mokėti elgtis ekstremaliomis situacijomis	Profesinė sauga ir sveikata Saugus darbų atlikimas kėlimo įrenginiais Praktinis mokymas

PATVIRTINTA
 Lietuvos darbo rinkos
 mokymo
 tarnybos direktoriaus
 2007 m. .... 02 ... mėn. 01 ... d.
 įsakymu Nr. V(6) - 28

KROVINIŲ KABINĖTOJO MOKYMO PROGRAMA

MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Skiriama valandų				Atsiskaitymo forma
		Iš viso	Teorijai	Praktiniam mokymui	Savarankiš kam darbui	
	I. TEORINIS MOKYMAS	40	33	-	7	Egz.
1.	Įvadas	2	1	-	1	-
2.	Kėlimo įrenginiai. Saugus keliamųjų kranų naudojimas	8	7	-	1	Įsk.
3.	Krovinių kėlimo įranga	8	6	-	2	Įsk.
4.	Saugus darbų atlikimas kėlimo įrenginiais	12	10	-	2	Įsk.
5.	Darbuotojų sauga ir sveikata	10	9	-	1	Įsk.
	II. PRAKTINIS MOKYMAS	16				
6.	Praktinis mokymas	20	-	20	-	Įsk..
	III. BAIGIAMASIS VERTINIMAS	4	-	-	-	
	Iš viso:	64				

REIKALAVIMAI MOKYMO BAZEI

1. Teoriniam mokymui reikalingas kabinetas aprūpintas šiomis vaizdinėmis priemonėmis:

- Keliamųjų kranų tipai (nuotraukos, katalogai, filmuota medžiaga ar kita)
- Kabinimo reikmenų maketai ir naturalūs pavyzdžiai
- Defektuotų kėlimo reikmenų pavyzdžiais
- Krovinių maketais
- Filmuota ar fotografuota medžiaga apie krovinių kabinimą ir perkėlimą
- Asmeninės apsaugos priemonės
- Reikalinga literatūra
- Mokytojo parengta medžiaga

2. Praktiniam mokymui reikalinga:

- darbo aikštelė ar patalpa, kurioje kurioje būtų veikiantis kranas, reikalingas kiekis kėlimo įrangos, tinkami kėlimui kranais kroviniai.
- darbo vieta turi atitikti saugos reikalavimus.

Praktinio darbo vietoje turi būti:

- Reikalingos asmeninės saugos priemonės
- Reikalingi ženklai ir įspėjančios priemonės
- Darbui reikalingi dokumentai, schemos, instrukcijos
- Praktinio darbo užduotys

II. REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

1.1. Darbo rinkos profesinio mokymo įstaigų profesijos mokytojai, dirbantys pagal „Krovinių kabinėtojo“ mokymo programą

- igiję profesinio mokymo programą atitinkančią dalykinę kvalifikaciją aukštesniojoje arba aukštojoje mokykloje;
- igiję ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo patirtį mokymo programą atitinkančioje veiklos srityje;
- igiję ne mažesnę kaip 1 metų patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje
- igiję pedagoginę kvalifikaciją darbui su besimokančiais suaugusiais žmonėmis.

1.2. Turi dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, kurių bendra trukmė per metus yra ne mažesnė kaip dvi savaitės (iš jų ne mažiau kaip 50% laiko skiriama dalykinei kvalifikacijai tobulinti).

1.3. Profesijos mokytojai turi būti atestuoti vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

1.4. Pageidautina, kad profesijos mokytojas dirbantis pagal „Krovinių kabinėtojo“ mokymo programą būtų atestuotas keliamųjų kranų darbo vadovu

PATVIRTINTA
Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktorius
2007m.vasario 1 d.
įsakymu Nr.V(6) - 29

ATSKIRŲ DALYKŲ MOKYMO PROGRAMOS

I.TEORINIS MOKYMAS

1. ĮVADAS

1. **Dalyko paskirtis:** sužinoti apie vykdomų darbų pobūdį, kompetencijas, įvertinti savo patirtį šioje srityje
2. **Dalyko ryšys su programos tikslais:** sužinoma kokius mokymo dalykus reikės išklaudyti siekiant mokymo tikslų
3. **Dalyko ryšys su kitais dalykais:** įvertinamos žinios, paaiškėja, kurie mokymo dalykai leis įgyti šią kvalifikaciją

4. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko mokymo uždaviniai	Dalyko turinys (temų ir potemių pavadinimai)	Valandų skaičius			
			Iš viso	Teorijai	Praktiniam mokymui	Savarankiška m darbai
Žinoti darbo su kranais organizavimo pagrindus	Supažindinti su krovinių kabinetojo vykdomais darbais, įgyjamomis kompetencijomis	1. Krovinių kabinetojų atliekami darbai. Žinios ir įgūdžiai, reikalingi šiems darbams atlikti. Kabinetojo kompetencijos. Mokymosi tvarka ir mokomieji dalykai.	1	1	-	-
2. Įvertinti žinias ir patirtį šioje	Patikrinti ir vertinti klausytojo žinias ir	2. Diagnostinis žinių ir įgūdžių patikrinimas	1	-	-	1

srityje	patirtį šioje veikloje					
		Iš viso	2	1	-	1

5. Vertinimo forma ir vertinimo kriterijai, baigus dalyko mokymasi: savo turimus įgūdžius ir žinias moksleiviai vertina patys

6. Reikalingi materialieji ištekliai ir trumpas jų apibūdinimas:

6.1 teorinio mokymo klasė,

6.2 techninės priemonės:

- Grafoprojektorius
- Kompiuteris (pageidautina su multimedia įranga)

6.3 diagnostiniai testai

2. KĖLIMO ĮRENGINIAI. SAUGUS KELIAMŪJŲ KRANŲ NAUDOJIMAS

1. Dalyko paskirtis: suteikti žinių apie keliamuosius kranus, jų įrengimą ir pastatymo sąlygas

2. Dalyko ryšys su programos tikslais: gaunamos žinios apie keliamuosius kranus ir saugaus darbo su jais sąlygas

3. Dalyko ryšys su kitais dalykais: dalykas svarbus klausant tolesnias disciplinas ir praktinio mokymo metu

4. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko mokymo uždaviniai	Dalyko turinys (temų ir potemių pavadinimai)	Valandų skaičius			
			Iš viso	Teorijai	Praktiniam mokymui	Savarankiška m darbai
Sužinoti apie keliamuosius kranus	Suteikti žinių apie keliamųjų kranų veikimo principus, klasifikavimą	1. Kėlimo įrenginiai, jų veikimas. Kranų klasifikavimas. Techniniai parametrai, sąlygos. Pasaulio kranų apžvalga. Kranų istorija.	2	2	-	-
Sužinoti apie kranų saugos prietaisus ir įtaisus	Supažindinti su kranų saugos prietaisais ir įtaisais	2. Keliamųjų kranų pastovumas. Kėlimo galia ir siekis, krūvio momentas. Prietaisai ir įtaisai saugantys keliamuosius kranus. Šių įtaisų patikra bei jų reikšmė saugiam darbui.	2	2	-	-
Žinoti kranų pastatymo sąlygas, saugos reikalavimus	Suteikti žinių apie kranų saugų pastatymą darbo vietoje	3. Kranų pastatymas darbo vietoje: <ul style="list-style-type: none"> - prie iškasų, šlaitų - elektros oro linijų - statybvietyje, sandėliavimo aikštelėje 	2	2		
Žinoti darbo su kranais organizavimo pagrindus	Sužinoti kaip organizuojamas darbas su kėlimo kranais	4. Kranų naudojimo schema: <ul style="list-style-type: none"> - registravimas ir priežiūra - atsakingi už kranų naudojimą asmenys 	2	1	-	1

		- aptarnaujantis personalas taisyklės, reglamentas, naudojimo instrukcijos ir kita.				
		Iš viso:	8	7	-	1

5. Vertinimo forma ir vertinimo kriterijai, baigus dalyko mokymasi: įskaita; dalyko klausymai įtraukiami į teorijos egzamino klausimus

6. Reikalingi materialieji ištekliai ir trumpas jų apibūdinimas:

1. reikalinga teorinio mokymo klasė,
2. techninės priemonės kaip grafoprojektorius, rašomoji lenta, pageidautina kompiuteris ir multimedia įranga
3. metodinės mokymo priemonės: dalomoji medžiaga, skaidruolės, maketai, plakatai
4. rekomenduojama literatūra ir kiti šaltiniai:

- L. Vosylius „Saugus keliamųjų kranų eksploatavimas“ V. 1999m.
- V. Jutkevičius „Kėlimo įrenginiai“ V. 1994m.
- V. Kitinas „Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje“ V. 2004m.
- Kėlimo kranų saugaus naudojimo taisyklės DT 8-00, 2000m.

3. KROVINIŲ KĖLIMO ĮRANGA

1. Dalyko paskirtis: išmokyti moksleivius tinkamai rinkti įrangą, įvertinti jos techninę būklę tuo užtikrinant saugų darbą

2. Dalyko ryšys su programos tikslais: sužinoma kaip pasirinkti tinkamą įrangą kroviniams kabinti ir užtikrinti saugų jos panaudojimą

3. Dalyko ryšys su kitais dalykais: dalykas svarbus klausant darbų vykdymo keliamaisiais kranais kursą bei vykdant praktinį mokymą

4. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko mokymo uždaviniai	Dalyko turinys (temų ir potemių pavadinimai)	Valandų skaičius			
			Iš viso	Teorijai	Praktiniam mokymui	Savarankiška m darbai
Sužinoti apie naudojamus krovinių kabinimo įtaisus, jų konstrukciją	Suteikti žinių apie krovinių kabinimui naudojamą įrangą, įtaisus bei jų konstrukcijas	1. Krovinių rūšys. Galimi krovinio kabinimo būdai. Kabinimui naudojama įrangą, įtaisai bei tara. Šios įrangos klasifikavimas.	2	2	-	-
Išmokti parinkti krovinio kabinimo įrangą	Išmokyti parinkti krovinio kabinimo įrangą pagal keliamą krovinį	2. Kabinimo įrangos parinkimo principai: pagal kėlimo galią, kabinimo būdus, krovinio gabaritus....	2	1	-	1
Sužinoti svarbiausius kabinimo būdus	Išmokti parinkti tinkamiausius kabinimo būdus	3. Krovinių kabinimo būdai: kabinimas už kilpų bei kitų numatytų vietų, kabinimas krovinį apjuosiant, kabinimas panaudojant specialią įrangą.	2	2	-	-
Išmokti vertinti kabinimo įtaisų būklę	Sužinoti, kaip nustatomas kabinimo įtaisų tinkamumas darbui	4. Krovinio kabinimo įrangos ir atskirų jos elementų vertinimo kriterijai. Brokavimo normos, pavojingumą nusakantys požymiai.	2	1	-	1
		Iš viso	8	6	-	2

5. Vertinimo forma ir vertinimo kriterijai, baigus dalyko mokymasi: dalyko klausimai įtraukiami į teorijos egzamino klausimus

6. Reikalingi materialieji ištekliai ir trumpas jų apibūdinimas:

- teorinio mokymo klasė, kabinimo įrangos katalogai, materialieji pavyzdžiai
- techninės priemonės kaip grafoprojektorius, rašomoji lenta, pageidautina kompiuteris ir multimedia įranga
- metodinės mokymo priemonės: dalomoji medžiaga, skaidruolės, maketai, plakatai rekomenduojama literatūra ir kiti šaltiniai:

- L. Vosylius „Saugus keliamųjų kranų eksploatavimas“ V. 1999m.
- V. Jutkevičius „Kėlimo įrenginiai“ V. 1994m.
- V. Kitinas „Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje“ V. 2004m.
- Kėlimo kranų saugaus naudojimo taisyklės DT 8-00, 2000m.

4.SAUGUS DARBŲ ATLIKIMAS KĖLIMO ĮRENGINIAIS

1. Dalyko paskirtis: sužinoti kaip turėtų būti atliekami krovinių kabinimo darbai

2. Dalyko ryšys su programos tikslais: mokymosi metu sužinoma kaip teisingai signalizuoti, užkabinti krovinį, organizuoti tam tikrus darbus

3. Dalyko ryšys su kitais dalykais: dalykas ypač svarbus praktinio mokymo vykdant praktinį mokymą

4. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko mokymo uždaviniai	Dalyko turinys (temų ir potemių pavadinimai)	Valandų skaičius			
			Iš viso	Teorijai	Praktiniam mokymui	Savarankiška m darbai
Mokėti signalizuoti	Išmokti signalizuoti kranininkui	1. Signalizavimo tvarka. Signalų perdavimas rankų ženklais. Signalizavimas balsu	1	1	-	-
Išmokti nustatyti krovinio svorio kabinimo įpatumus	Sužinoti, kaip nustatomas krovinio svoris. Susipažistama su įvairiomis kabinimo schemomis	2. Krovinių ženklavimas. Krovinio svorio nustatymas. krovinių kabinimo būdai. Kabinimo schemų nagrinėjimas.	2	1	-	1
Išmokti kabinti įvairių rūšių krovinius	Sužinoti kaip kabinami kroviniai	3. Krovinių rūšys. Krovinių kabinimo variantai. Kabinimo būdo parinkimas pagal krovinių rūšis.	3	2	-	1

Žinoti krovinių sandėliavimo reikalavimus	Sužinoti kokie reikalavimai krovinių sandėliavimui	4. Reikalavimai krovinių sandėliavimui; atviros ir uždaros sandėliavimo aikštelės. Sandėliuojamų krovinių išdėstymas ir leistini aukščiai. Tvaringos aikštelės	2	2	-	-
Išmokti dirbti atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose	Sužinoti kokie darbo ypatumai atvirose aikštelėse ir uždaroje patalpose	5. Darbų atlikimas atvirose aikštelėse; meteorologinių sąlygų, aplinkinių veiksnių įtaka darbui. Darbo įpatumai uždaroje patalpose; ribota erdvė, veikiantys įrenginiai, transporto judėjimas.	2	2	-	-
Mokėti organizuoti transporto krovos darbus	Sužinoti kaip vykdoma transporto priemonių krova	6. Transporto priemonių krovos organizavimas; automobilių transporto, geležinkelių.	1	1	-	-
Mokėti vykdyti darbus statybos aikštelėje	Sužinoti kaip vykdomi kabinimo darbai statybos aikštelėse	7. Statybose naudojami kroviniai, jų kabinimas. Krovinių perkėlimo statybos aikštelėje įpatumai	1	1	-	-
		Viso:	12	10	-	2

5. Vertinimo forma ir vertinimo kriterijai, baigus dalyko mokymasi: dalykas vertinamas testu, svarbiausieji klausimai įtraukiami į teorijos egzaminą

6. Reikalingi materialieji ištekliai ir trumpas jų apibūdinimas:

5. reikalinga teorinio mokymo klasė,
6. techninės priemonės kaip grafoprojektorius, rašomoji lenta, pageidautina kompiuteris ir multimedia įranga
7. metodinės mokymo priemonės: dalomoji medžiaga, skaidruolės, maketai, plakatai
8. rekomenduojama literatūra ir kiti šaltiniai:

- L. Vosylius „Saugus keliamųjų kranų eksploatavimas“ V. 1999m.
- V. Jutkevičius „Kėlimo įrenginiai“ V. 1994m.
- V. Kitinas „Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje“ V. 2004m.
- Kėlimo kranų saugaus naudojimo taisyklės DT 8-00, 2000m.

5. DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

1. **Dalyko paskirtis:** suteikti žinių apie saugos ir sveikatos taisyklių reikalavimus, profesines rizikas, saugaus darbo organizavimą
2. **Dalyko ryšys su programos tikslais:** išmokstama atlikti darbo procesą saugiai
3. **Dalyko ryšys su kitais dalykais:** dalykas labai svarbus praktinio mokymo metu

4. Mokymo tikslai, dalyko turinys, valandų skaičius:

Mokymo tikslai	Dalyko uždaviniai	Dalyko turinys (temų ir potemių pavadinimai)	Valandų skaičius			
			Iš viso	Teorija	Praktiniam mokymui	Savarankiškam darbui
<p>Žinoti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, mokėti juos taikyti savo veikloje</p> <p>Žinoti saugos taisyklių reikalavimus vykdomiems darbams</p>	<p>Supažindinti su galiojančiais teisės bei kitais normatyviniais dokumentais saugos ir sveikatos srityje. Suvokti profesinės rizikos esmę</p>	1. Įstatyminė darbuotojų saugos ir sveikatos bazė: įstatymai, darbo kodeksas, taisyklės, nuostatai, kiti normatyviniai dokumentai	2	2	-	-
		2. Profesinė rizika. Rizikos vertinimas darbo vietoje	1	1	-	-
		3. Būdingiausių nelaimingų atsitikimų ir avarijų dirbant keliamaisiais kranais priežastys	1	-	-	1
Išmokti saugių darbo būdų	Žinoti saugaus darbo metodus. Mokėti pritaikyti juos darbo procese	4. Saugios gamybos organizavimas. Darbdavių ir dirbančiųjų pareigos saugos ir sveikatos srityje	1	1	-	-

Žinoti gaisrinės saugos ir elektrosaugos reikalavimus, mokėti juos taikyti savo veikloje	Žinoti kaip apsisaugoti nuo elektros srovės poveikio. Mokėti elgtis kilus gaisrui. Mokėti suteikti tinkamą pagalbą nukentėjusiems	5. Elektrosaugos taisyklių reikalavimai. Apsauga nuo elektros srovės poveikio	1	1	-	
		6. Gaisrinė sauga. Gaisrų profilaktika. Gesinimo būdai ir naudojamos priemonės	1	1	-	-
		7. Pirmosios pagalbos suteikimas nukentėjusiems nelaimingo atsitikimo metu	2	2	-	-
Mokėti elgtis ekstremaliomis situacijomis		8. Darbuotojų mokymas veikti ekstremaliomis sąlygomis: gaisro, traumavimo, avarijos ir kitais atvejais	1	1	-	-
Iš viso:			10	9	-	1

5. Vertinimo forma ir vertinimo kriterijai, baigus dalyko mokymasi: mokomojo dalyko žinios įskaitomos, jeigu mokiniai sugeba vertinti rizikas darbo vietoje, žino ir moka taikyti taisyklių reikalavimus, geba parinkti ir naudoti asmenines apsaugos priemones.

7. Reikalingi materialieji ištekliai ir jų trumpas apibūdinimas:
 mokymo kabinetas, įrankiai, dalomoji medžiaga, užduočių rinkiniai, darbo brėžiniai; techninių priemonių ir įrengimų sąrašas:
 grafoprojektorius;
 kompiuteris;
 spausdintuvas.

Rekomenduojama literatūra:

- E. Baranauskienė, „Darbo sauga“, Klaipėda, 2005.
- Kitinas V. „Darbuotojų sauga ir sveikata statyboje“ Vilnius, 2003.
- Žmogaus sauga ir sveikata. Mokomoji knyga. Kaunas, 2004.

PATVIRTINTA
Lietuvos darbo rinkos
mokymo tarnybos
direktorius
2007 m. vasario 1 d.
įsakymu Nr. V(6) - 29

PRAKTINIO MOKYMO PROGRAMA

- 1. Praktinio mokymo paskirtis:** suteikti praktinių įgūdžių krovinių kabinimo darbuose, išmokti vykdyti šiuos darbus saugiai
- 2. Praktinio mokymo ryšys su programos tikslais:** išmokstama tinkamai užkabinti, signalizuoti ir pernešti krovinių keliamaisiais kranais
- 3. Mokymo tikslai, darbų užduotys, vertinimo kriterijai, valandų skaičius:**

Mokymo tikslai	Praktinio mokymo turinys		Vertinimo kriterijai	Valandų skaičius
	temų pavadinimai	Darbų užduotys		
Išmokti organizuoti saugų darbo procesą	Instruktavimas darbo vietoje. Darbų ir užduočių aptarimas. Galimų pavojų vertinimas.	Instruktažo darbo vietoje išklausymas. Išaiškinta praktinio mokymo darbų eiga	Pasirengta saugiam darbų atlikimui	4
Išmokti tinkamai atlikti krovinių kabinimo ir perkėlimo darbus kranais	Darbų atlikimas naudojant keliamuosius kranus. Pasitaikančių situacijų sprendimas. Veiklos organizavimas.	Nustatyti krovinių svorį. Tinkamai užkabinti krovinių. Signalizuoti. Reikiamai sandėliuoti krovinius. Dirbti atvirose ir uždaroje aikštelėse.	Tinkamai organizuoti krovos darbai	12
Vertinti įgūdžius šioje veikloje	Savarankiškas pateiktos užduoties atlikimas	Pateiktos užduoties vykdymas	Gebėjimas tinkamai atlikti pateiktą užduotį	4
		Iš viso:		20

BAIGIAMASIS ŽINIŲ, MOKĖJIMŲ TIKRINIMAS

Baigiamasis žinių tikrinimas organizuojamas vadovaujantis mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais.

Baigiamasis egzaminas organizuojamas dviem etapais:

1. praktinio žinių vertinimo, kurio metu vertinamas pateiktos praktinės užduoties atlikimas.
2. teorinių žinių vertinimo, kurio metu žinios vertinamos pagal šias kompetencijas:
  - krovinių kėlimo įrenginiais darbo veiklos principai, saugus keliamųjų įrenginių naudojimas;
  - krovinių kabinimo įtaisų parinkimas ir įvertinimas;
  - saugus krovos darbų atlikimas kėlimo įrenginiais;

Baigiamojo egzamino vykdymui mokymo įstaigos vadovo įsakymu sudaroma ne mažiau trijų narių komisija. Baigiamojo egzamino komisijoje dalyvauja asmenys:

- Atestuoti ir turintys pažymėjimus šios veiklos rūšies darbų vadovai
- Atestuoti įmonės saugos ir sveikatos tarnybų specialistai
- Darbdavių atstovai

Vienas iš narių mokymo įstaigos vadovo įsakymu skiriamas komisijos pirmininku. Profesijos mokytojas, dalyvavęs mokyme, egzamine gali dalyvauti tik patariamojo balso teise ir į egzaminų komisijos sudėtį nėra įtraukiamas.

Sėkmingai išlaikiusiems egzaminą asmenims, išduodamas nustatytos formos atestacijos pažymėjimas ir pažymėjimas (kodas 1114) su įrašu: gali dirbti krovinių kabinėtoju.